

VETE

ODLINGSKONCEPT 2026

The Absolut Group
Pernod Ricard

INGEN VODKA UTAN STÄRKELSEVETE!

Grunden för en vodka av hög kvalitet är ett stärkelsevete av hög kvalitet, odlat under goda och kontrollerade förhållanden.

Odlingskonceptet för 2026 har uppdaterats med nya hållbarhetspoäng som bättre speglar det moderna lantbruket.

Ett nytt avsnitt om lagring av vete har tillkommit för att tydliggöra vikten av god lagringskvalitet, samt hur provtagning ska utföras och i vilken omfattning.

Ersättningen för högre stärkelsehalt har förtydligats, liksom prisregleringar kopplade till kvalitetsbrister.

En konceptbetalning om 100 kr per ton utgår vid uppfyllande av konceptets krav och hållbarhetspoäng (minst 12 poäng ska vara uppfyllda).

Som bilagor till konceptet finns en lista över godkända gödningsmedel samt rekommendationer för kvävegivor

Frågor

Marcus Lundmark

marcus.lundmark@pernod-ricard.com

MÅLSÄTTNING

Kostnadseffektiv produktion av stärkelsevete med optimal stärkelsehalt och ett hållbart uthålligt svenskt jordbruk.

- Utnyttja odlingsplatsens naturliga produktionsförutsättningar så att dessa bibehålls eller förbättras.
- Uppnå en hållbar veteodling med hög avkastning, hög biodiversitet, minimal övergödning, sund växtföljd, god jordhälsa och minskade CO₂-utsläpp.
- Säkerställa ett optimalt kväveutnyttjande med minimalt kväveläckage.
- Optimera växtskyddet med fokus på integrerat växtskydd (IPM), användning av modern teknik samt mekanisk och biologisk bekämpning.
- Säkerställa spårbarhet till gård, skifte och parti, kopplat till digital odlingsjournal.
- Sträva efter ständiga förbättringar av hållbarhetsarbetet på gårdsnivå.
- Ha särskilt fokus på att öka den biologiska mångfalden på både fält- och gårdsnivå.

ERSÄTTNING

HÅLLBARHETSERSÄTTNING

- 1) Det utgår en hållbarhetsersättning om 100 kr per ton vid uppfyllande av minst **12 hållbarhetspoäng** och att samtliga data är ifyllt i Improvi'n enligt det datum som är uppsatt av er marknadsaktör. Ersättningen betalas ut av er marknadsaktör.

KVALITETERSÄTTNING

- 2) Det utgår en ersättning baserat på stärkelseinnehållet i kärnan

Stärkelsehalt (%)	Prisreglering kr/ton
>72,5	+50
71,1-72,5	+2,00 per 0,1 % ökad stärkelsehalt
69,7-71,0	+1,00 per 0,1 % ökad stärkelsehalt
69,6	+6,00
68,5-69,5	Ingen prisjustering
68,4	-12,00
66,6-68,4	-2,00 per 0,1 % minskad stärkelsehalt
<66,5	Ej leveransgill vara (-50)

KVALITETSKRAV OCH HYGIENKRAV

Kvalitetskrav

Vattenhalt	max	14,0 %
Främmande sädesslag	max	2,0%
Rymdvikt	min	750 ml
Falltal	120	s
Stärkelsehalt	min	68,5 %
Avfall, övriga beståndsdelar	max	1,0 %
Konditionsklass	min	ingen konditionsskada
Mögel	max	30000 CFU/g= 4,4 log
Mjöldryga (vikten sklerotier)	max	0,02 %

Hygienkrav (ENL EU-FÖRORDNING 2023/915)

Aflatoxiner	max	2 mg/kg
Aflatoxiner B1 +B2 +G1 +G2	max	4 mg/kg
Ochratoxin A	max	5 mg/kg
Zearalenone	max	100 mg/kg
Deoxynivalenol	max	1000 mg/kg
Bly	max	0,2 mg/kg
Kadmium	max	0,1 mg/kg
Kvicksilver	max	0,05 mg/kg
Pesticider	enl EU förordning 396/2005	
T2+HT2	max	50 mg/kg

DIOXIN och DIOXINLIKA PCB-ER

Enl dir 2006/13	max	1,25 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg
Arsenik	max	2,0 mg/kg

ODLINGSKRAV

1) GODKÄNDA SORTER

Endast godkända sorter och en sortblandning av ingående godkända sorter får användas. Sortlistan kan uppdateras under året. Kontrollera med din inköpare vid frågor.

SORT	SKÖRD 2026	SKÖRD 2027	SKÖRD 2028
INFORMER			
TERENCE			
KWS KERRIN			
PRAKTIK			
PONDUS			
KASK			
WPB ENNIS			
LYKKE			
PRINZ			
CHEVIGNON			
RGT MARSTRAND			

2) ALLMÄNA KRAV

- a) Aktuell markkartering som bas för växtnäringssatser,

SJV's skrift "Rekommendationer för gödsling och kalkning" har en bilaga som gäller "God Markkarteringssed" som skall tillämpas.

Som aktuell markkartering räknas:

	UTFÖRANDE	ÅLDER MAX
MARKKARTERING	MINST 1 PROV/HA, 10 DELPROV/PROV	10 ÅR
UPPFÖLJNING	MINST 1PROV/6 HA, 15-20 DELPROV/PROV	5 ÅR
LINJEKARTERING* POSITIONERAD	15-20 DELPROV 10 DELPROV/5 HA	3 ÅR

- b) Eventuell linjekartering måste bygga på en markkarta som är högst 10 år gammal när den läggs för första gången.

2) GÖDNINGSMEDEL

- a) a) Minst 80 % av det mineralkväve som används till stärkelsevete ska vara producerat med en teknik som ger upphov till mindre än 4,0 kg CO₂-ekvivalenter per kilo kväve vid produktion. En lista över godkända gödningsmedel återfinns i **bilaga 3**.
- b) Minst en nollruta per fält, alternativt en nollruta per 20 hektar, **bör** placeras ut för att bestämma kväveleveransen från marken.
- c) Användning av slam från reningsverk medges inte. Detta innebär att fältet ska vara fritt från avloppsslam under minst tre år före sådd. Undantag gäller för Revaq-certifierat slam, som kan användas till ett år före sådd.
- d) Vid användning av organisk flytgödsel **bör** en näringsanalys utföras före spridning.

3) VÄXTSKYDD

- e) Preparaten Mavrik, Teppeki, Carnadine och Mospilan Mirzu är godkända för bekämpning av insekter.
- f) Stråförlösningsmedel får inte användas.
- g) Ogräsbekämpning under hösten är inte tillåten efter den 25 oktober.
- h) Minst en nollruta per fält, alternativt en nollruta per 20 hektar, **bör** placeras ut för bekämpningsgradering av ogräs. Nollrutan ska placeras ut på hösten före höstbekämpning av ogräs.

4) ODLING

- i) Tredjeårsvete godkänns ej.
- j) Växtföljden på brukningsenheten **bör** ej överstiga 50 procent höstvet.
- k) Om det odlas vete efter majs krävs plöjning före sådd.

5) BIOLOGISK MÅNGFALD

- n) Greppa Modul, Biologisk Mångfald i Åkerlandskap 17 A **bör** vara utförd.

6) HÅLLBARHETSPÖÄNG

- i) Minst 12 hållbarhetspoäng ska uppnås, varvid minst en aktivitet inom varje hållbarhetsaspekt ska vara genomförd.

The Absolut Company och/eller er inköpare kommer regelbundet att verifiera att kraven uppfylls genom interna kontroller och/eller tredjepartskontroller.

Ovanstående krav gäller för ett normalt odlingsår, vid svåra odlingsår kan dispens ges från enskilda krav. Kontakta er marknadsaktör vid frågor.

LAGRING OCH TORKNING AV STÄRKELSEVETE

En väl genomtänkt strategi för torkning och lagring av stärkelsevete är av yttersta vikt för att minska risken för mögelbildning, kvalitetsförsämring och lagringsskador. Felaktig hantering kan leda till förhöjda halter av mögeltoxiner, försämrat stärkelseutbyte samt ekonomiska förluster, både i odlarled samt för industri.

Kraven är uppdelade på **siloanläggning** respektive **gårdslagring**, men är i stora delar likartade. Med *siloanläggning* avses anläggning som till övervägande del hanterar annan spannmål än den egna gårdens.

SILOANLÄGGNING

Allmänna krav Siloanläggning

De allmänna kraven för mottagning, torkning och lagring av spannmål syftar till att säkerställa en **säker, kontrollerad och kvalitetssäkrad hantering** av spannmål från fält till destilleri. En strukturerad hantering minskar risken för kvalitetsförsämring, kontaminering och livsmedelssäkerhetsrelaterade problem.

För att kraven ska kunna uppfyllas krävs följande grundförutsättningar:

- **Kompetent personal**
All personal som arbetar vid anläggningen ska ha god kunskap om spannmålshantering samt de kvalifikationer som krävs för sina arbetsuppgifter. Detta inkluderar förståelse för risker kopplade till fukt, temperatur, mögelbildning, skadedjur och hygien. Kompetensen ska vidmakthållas genom introduktion, fortlöpande utbildning och dokumenterade rutiner.
- **Ett väl implementerat HACCP-system**
På anläggningen ska det finnas ett fungerande och väl implementerat HACCP-system. Systemet ska inkludera:
 - en genomförd och dokumenterad faroanalys
 - identifiering av potentiella biologiska, kemiska och fysiska faror
 - bedömning av risker kopplade till mottagning, torkning och lagring
 - fastställda förebyggande åtgärder, övervakning och korrigerande åtgärder

Faroanalysen ska ligga till grund för ett förebyggande arbete som minimerar risken för att osäker eller undermålig spannmål nå vidare led i kedjan.

INLEVERANS TILL ANLÄGGNING

1. **Provtagning vid leverans**
Vid leverans av spannmål till anläggningen ska ett representativt prov tas från lasset före torkning. Provtagningen ska utföras enligt fastställda rutiner för att säkerställa korrekt bedömning av spannmålets kvalitet.
2. **Temperaturövervakning**
Om spannmål tippas på platta, inomhus eller utomhus, innan torkning ska spannmålen temperaturövervakas med

lämplig utrustning. Temperaturmätningar ska journalföras regelbundet för att möjliggöra uppföljning och tidig upptäckt av avvikelser.

3. Lagring av ej torkad spannmål

För ej torkad spannmål ska riktlinjer enligt *Sonntag (2014)* användas som stöd vid bedömning av möjlig lagringstid före torkning. Detta baserat på spannmålets vattenhalt och temperatur, **Bilaga 4**

4. Mellanlagring på gård före leverans

För ej torkad spannmål som mellanlagras på gård innan leverans till silo krävs utökad provtagning samt dokumenterad journalföring av relevanta parametrar, såsom vattenhalt och temperatur.

5. Riskbedömning vid särskilda situationer

En dokumenterad riskbedömning ska genomföras för att avgöra behovet av eventuell utökad provtagning vid mellanlagring utomhus eller vid andra icke ordinära situationer som kan innebära förhöjd risk för kvalitetsförsämring.

TORKNING

1. Torkning ska utföras så att spannmålen har en vattenhalt om högst **14,0 %**, återfuktning av spannmål måste beaktas
2. Kallluftstork och silotork utan tillsatsvärme får ej användas vid torkning av spannmål

EFTERBEHANDLING

1. Spannmål **bör** grovrensas före lagring för att minska risken för lagringsskador, såsom värmeutveckling, mögelbildning och angrepp av skadedjur. Andelen avfall efter rensning ska inte överstiga 1,0 %.
2. Efterbehandling av spannmål före lagring ska anpassas efter spannmålets temperatur och vattenhalt. Åtgärder som luftning, kylning eller ytterligare hantering ska utföras i syfte att stabilisera spannmålen inför slutlagring.
3. All spannmål, oavsett vattenhalt vid skörd ska vara luftad och i möjligaste mån grovrensad innan slutlagring

LAGRING

1. Spannmålen ska temperaturövervakas under hela lagringsperioden. Temperaturövervakningen ska vara försedd med automatisk larmfunktion för att säkerställa att eventuella temperaturförändringar eller avvikelser upptäcks i tid. Övervakningen ska anpassas efter årstid och lagringsförhållanden, med tätare uppföljning under perioder med stora temperaturvariationer.
2. Vid lagring av spannmål i planlager ska det finnas möjlighet till effektiv luftning för att kunna reglera temperatur, avlägsna överskottsfukt och förebygga kondens samt värmeutveckling.
3. Samtliga lagringsutrymmen och lagringsplatser ska vara utformade så att de är möjliga att rengöra. Rengöring bör genomföras minst en gång per år, alternativt så ofta som är praktiskt möjligt och motiverat utifrån användning och riskbedömning. Utförd rengöring ska journalföras.
4. Ett dokumenterat skadedjursprogram ska finnas på anläggningen i syfte att förebygga förekomst av skadedjur och insekter samt säkerställa effektiv bekämpning vid behov. Programmet ska omfatta övervakning, förebyggande åtgärder, ansvarsfördelning och uppföljning.

HYGIENPROV

1. Innan leverans till The Absolut Company ska ett representativt hygienprov tas ut, hygienprovet får max vara 45 dagar gammalt. 5 delprov per 1000 ton ska tas ut till ett samlingsprov*

*Se separata provtagningsinstruktioner

LEVERANS

1. Flak för spannmålstransporter ska vara väl rengjorda, enligt instruktion, **Bilaga 5**.

SPÅRBARHET

1. Det ska finnas ett väl fungerande och dokumenterat system för spårbarhet som möjliggör spårning **ett steg framåt och ett steg bakåt i kedjan**. Systemet ska säkerställa att spannmålens ursprung, hantering och vidare leverans kan följas vid behov, exempelvis vid avvikelser, reklamation eller livsmedelssäkerhetsrelaterad händelse

För samtliga ovanstående krav ska det finnas **tydlig och systematisk dokumentation**, inklusive journalföring och fastställda arbetsbeskrivningar. Anläggningen ska dessutom ha ett **fungerande och implementerat HACCP-system** som omfattar aktuella processer och säkerställer att risker identifieras, förebyggs och hanteras på ett strukturerat sätt.

GÅRDSANLÄGGNING

Allmänna krav Gårdsanläggning

De allmänna kraven för mottagning, torkning och lagring av spannmål syftar till att säkerställa en **säker, kontrollerad och kvalitetssäkrad hantering** av spannmål från fält till destilleri. En strukturerad hantering minskar risken för kvalitetsförsämring, kontaminering och livsmedelssäkerhetsrelaterade problem.

För att kraven ska kunna uppfyllas krävs följande grundförutsättningar:

- **Kompetent personal**

All personal som arbetar vid gårdens anläggning ska ha god kunskap om spannmålshantering samt de kvalifikationer som krävs för sina arbetsuppgifter. Detta inkluderar förståelse för risker kopplade till fukt, temperatur, mögelbildning, skadedjur och hygien. Kompetensen ska vidmakthållas genom introduktion, fortlöpande utbildning och dokumenterade rutiner.

INLEVERANS

1. **Provtagning vid leverans**

Vid leverans av spannmål till torkning ska ett representativt prov tas från lasset före torkning. Provtagningen ska utföras enligt fastställda rutiner för att säkerställa korrekt bedömning av spannmålets kvalitet.

2. **Temperaturövervakning**

Om spannmål tippas på platta, inomhus eller utomhus, innan torkning ska spannmålen temperaturövervakas med lämplig utrustning. Temperaturmätningar ska journalföras regelbundet för att möjliggöra uppföljning och tidig upptäckt av avvikelser.

3. **Lagring av ej torkad spannmål**

För ej torkad spannmål ska riktlinjer enligt *Sonntag (2014)* användas som stöd vid bedömning av möjlig lagringstid före torkning. Detta baserat på spannmålets vattenhalt och temperatur. **Bilaga 4**

4. **Mellanlagring på gård före leverans**

För ej torkad spannmål som mellanlagras krävs utökad provtagning samt dokumenterad journalföring av relevanta parametrar, såsom vattenhalt och temperatur.

5. **Riskbedömning vid särskilda situationer**

En dokumenterad riskbedömning ska genomföras för att avgöra behovet av eventuell utökad provtagning vid mellanlagring utomhus eller vid andra icke ordinära situationer som kan innebära förhöjd risk för kvalitetsförsämring.

TORKNING

1. Torkning ska utföras så att spannmålen har en vattenhalt om högst **14,0 %**, återfuktning av spannmål måste beaktas
2. Kallluftstork och silotork utan tillsatsvärme får ej användas vid torkning av spannmål

EFTERBEHANDLING

1. Spannmål **bör** grovrensas före lagring för att minska risken för lagringsskador, såsom värmeutveckling, mögelbildning och angrepp av skadedjur. Andelen avfall efter rensning ska inte överstiga 1,0 %.
2. Efterbehandling av spannmål före lagring ska anpassas efter spannmålets temperatur och vattenhalt. Åtgärder som luftning, kylning eller ytterligare hantering ska utföras i syfte att stabilisera spannmålen inför slutlagring.

3. All spannmål, oavsett vattenhalt vid skörd ska vara luftad och i möjligaste mån grovrensad innan slutlagring

LAGRING

1. Spannmålen ska temperaturövervakas under hela lagringsperioden. Temperaturövervakningen bör vara försedd med automatisk larmfunktion för att säkerställa att eventuella temperaturförändringar eller avvikelser upptäcks i tid. Övervakningen ska anpassas efter årstid och lagringsförhållanden, med tätare uppföljning under perioder med stora temperaturvariationer.
2. Vid lagring av spannmål i planlager ska det finnas möjlighet till effektiv luftning för att kunna reglera temperatur, avlägsna överskottsfukt och förebygga kondens samt värmeutveckling.
3. Samtliga lagringsutrymmen och lagringsplatser ska vara utformade så att de är möjliga att rengöra. Rengöring bör genomföras minst en gång per år, alternativt så ofta som är praktiskt möjligt och motiverat utifrån användning och riskbedömning. Utförd rengöring ska journalföras.
4. Ett dokumenterat skadedjursprogram ska finnas på anläggningen i syfte att förebygga förekomst av skadedjur och insekter samt säkerställa effektiv bekämpning vid behov. Programmet ska omfatta övervakning, förebyggande åtgärder, ansvarsfördelning och uppföljning.

HYGIENPROV

1. Innan leverans till The Absolut Company ska ett representativt hygienprov tas ut, hygienprovet får max vara 45 dagar gammalt. 5 delprov per 1000 ton ska tas ut till ett samlingsprov*

*Se separata provtagningsinstruktioner

LEVERANS

1. Flak för spannmålstransporter ska vara väl rengjorda, enligt instruktion, **bilaga 5**

SPÅRBARHET

2. Det ska finnas ett väl fungerande och dokumenterat system för spårbarhet som möjliggör spårning **ett steg framåt och ett steg bakåt i kedjan**. Systemet ska säkerställa att spannmålets ursprung, hantering och vidare leverans kan följas vid behov, exempelvis vid avvikelse, reklamation eller livsmedelssäkerhetsrelaterad händelse

För samtliga ovanstående krav ska det finnas **tydlig och systematisk dokumentation**, inklusive journalföring och fastställda arbetsbeskrivningar. Anläggningen ska dessutom ha ett **fungerande och implementerat HACCP-system** som omfattar aktuella processer och säkerställer att risker identifieras, förebyggs och hanteras på ett strukturerat sätt.

PRISREGELNINGAR

Konditionsklass

Konditionsklass	Prisreglering kr/ton
Klass 1, frisk vara utan lukt eller skada	0
Klass 2, svag skada, unken doft, mögelinfektion	-250
Klass 3, stark konditionsklass**	Nedklassad vara (ej leveransgodkänd)*

* Nedklassad vara erhåller ej koncepttillägg

** Konditionskador avser, stinksot, förrådsinsekter, mögel.

Rymdvikt

Rymdvikt [ml]	Prisreglering kr/ton
>750	0
750	0
740-749	-10
730-739	-20
<730	Nedklassad vara (ej leveransgodkänd)*

* Nedklassad vara erhåller ej koncepttillägg

Vattenhalt

Vattenhalt [%]	Prisreglering kr/ton
<14,0	0
14,1-14,5	-85
14,6-15,0	-124
15,1-15,5	-138
>15,5	Nedklassad vara (ej leveransgodkänd)*

* Nedklassad vara erhåller ej koncepttillägg

Avfall

Summa av avfall och övriga beståndsdelar [viktprocent]	Prisreglering kr/ton
<1,0	0
1,0-1,9	-20
2,0-2,9	-40
3,0-3,9	-60
4,0-4,9	-80
>5	Nedklassad vara (ej leveransgodkänd)

* Vid höga avfallsnivåer förbehåller sig The Absolut Company rätten att avvisa framtida leveranser från kund

Viktkorrigeringar

Avfall, övriga beståndsdelar	Prisreglering kr/ton
Avfall + övriga beståndsdelar	Halten överstigande 1 % dras från levererad vikt
Främmande sädeslag	Vid halt över 2 % dras hälften från levererad vikt
Brända kärnor	Halten dras från levererad vikt
Sönderslagna och djurätta kärnor	Vid halt över 3 % dras hälften från levererad vikt

Bilaga 1

PROVTAGNING I SILO

Ett **representativt samlingsprov** ska tas direkt ur spannmålsflödet, lämpligen i en elevator eller motsvarande utrustning som säkerställer kontinuerligt uttag. Provtagningen ska utföras på **färdigtorkad och kyld spannmål**.

- Ett samlingsprov ska tas ut per **1 000 ton** spannmål.
- Varje samlingsprov ska bestå av **fem (5) delprov**, motsvarande ett delprov per **200 ton**.
- Samlingsprovets totala vikt ska vara **minst 1,5 kg**.

För att säkerställa att samlingsprovet är representativt ska delproven **blandas noggrant** innan vidare analys eller lagring av provet.

PROVTAGNING PLANLAGER

Vid provtagning av spannmål i planlager ska **provtagningsspjut** användas. Provtagningen ska utföras på **färdigtorkad och kyld spannmål**.

- Ett samlingsprov ska tas ut per **1000ton** spannmål.
- Varje samlingsprov ska bestå av **fem (5) delprov**, motsvarande ett delprov per **200 ton**.
- Samlingsprovets totala vikt ska vara **minst 1,5 kg**.

Provtagningen ska genomföras som en **diagonal över planlagret**, med extra fokus på **kanter och hörn**, där risken för kvalitetsvariationer och lagringsskador är högre. Provtagningsspjutet ska vara **tillräckligt långt för att hela planlagrets djup provtas**, så att delproven speglar hela spannmålspartiet.

För att säkerställa att samlingsprovet är representativt ska samtliga delprov **blandas noggrant** innan vidare hantering eller analys.

Bilaga 2

HÅLLBARHETSTAL

ATT ANVÄNDA I SAMBAND MED ODLINGSPLANERING

I denna sammanställning finns ett antal valbara åtgärder med fokus på hållbarhet. Du som odlare väljer de åtgärder som passar i din odling och på din gård

Listan är uppbyggd kring de olika hållbarhetsaspekterna:

KLIMAT ÅTGÄRDER SOM MINSKAR CO2-EMISSIONEN I ODLINGEN (12 MÖJLIGA POÄNG)
JORDHÄLSA ÅTGÄRDER SOM GER MARKEN BÄTTRE MÖJLIGHETER TILL FORTSATT GOD AVKASTNING (14 MÖJLIGA POÄNG)
VÄXTNÄRING ÅTGÄRDER SOM MINSKAR VÄXTNÄRINGSLÄCKAGET (9 MÖJLIGA POÄNG)
BIOLOGISK MÅNGFALD ÅTGÄRDER, STORA SOM SMÅ, SOM BIDRAR TILL ATT FLER MILJÖER FÖR OLIKA VÄXTER OCH DJUR BIBEHÅLLS ELLER SKAPAS (16 MÖJLIGA POÄNG)
VÄXTSKYDD ÅTGÄRDER FÖR EN HÅLLBAR ANVÄNDING AV BEKÄMPNINGSMEDEL (10 MÖJLIGA POÄNG)

Totala antalet möjliga poäng är 61

ÅTGÄRD	VARFÖR OCH HUR	VAD KRÄVS AV DIG?	POÄNG
Torkning av din skördade vara	Vilket bränsle används i din tork? CO2-avtrycken påverkas av vilket energislag som används vid torkning även om påverkan är mindre än valet av fordonsbränsle.	Vid användning av olja, naturgas eller traditionell gasol ges inga poäng. Vid användning av fossilfri energikälla ges poäng efter hur stor andel av total behovet för torken som utgörs av fossilfritt bränsle.	Olja, Gasol, Naturgas ger 0 poäng Biogas, Halm, Flis, El, Bio-olja, Grön Gasol >10% <50% ger 2 poäng >50% <100% ger 3 poäng =>100% ger 4 poäng
Sker någon produktion av fossilfri energi på gården eller i nära anslutning till denna? OBS gäller ej egen torkanläggning	Produktion av fossilfri energi minskar direkt behovet av fossila bränslen. Din halm kanske går till grannens holmpanna eller ni har kanske en gemensam biogasanläggning. Du har kanske installerat egna solceller på gården. Produktionen anges som andel av din gårds totala behov exkl eventuell torkanläggning.	Poäng ges beroende på hur stor andel av gårdens behov som täcks av denna produktion. För att få poäng måste minst 10% av gårdens energibehov exklusive drivmedel täckas.	Solceller, el biogas vindkraft, el vattenkraft, el värmeproduktion från halm eller annan biprodukt >10%<50% ger 2 Poäng >50%<100% ger 3 poäng =>100% ger 4 poäng
Klimat-rådgivning	En energikartläggning, klimatkollen eller annan form av klimatrådgivning är mycket värdefull för dig och kan ge stora besparingar.	Har du genomfört detta inom de senaste 5 åren ges poäng.	2 poäng
Ecodrivingutbildning	Genom att optimera körningar i fält kan besparingar göras både gällande ekonomi och miljö.	Har någon på gården eller inhyrd entreprenör som gör insatser på stärkelsevetefält gått en praktisk utbildning för traktor-maskinförare eller har samtliga som framför maskiner gått denna de senaste 5 åren?	Om någon har aktuell utbildning ger det 1 poäng. Har samtliga maskinförare gått utbildningen ger det 2 poäng
Nollruta för kväve med efterföljande spridning med N-sensor eller motsvarande teknik	Genom att använda nollrutan som underlag för tilldelningsfiler för kväve ökar noggrannheten i spridningen över fältet	Använda varierad spridning för kväve	2 poäng
Nollruta för organiskt kväve	Nollrutor ger mycket värdefull information om markens egen kväveleverande förmåga det aktuella året vilken kan variera påtagligt mellan olika år. Med flera nollrutor baserat på tidigare kända variationer kan man ytterligare optimera gödselgivan.	Använd nollruta för att bestämma kväveleverans för efterföljande spridning med mineralkväve.	2 poäng

Användning av variabel giva av PK eller variabel utsädesmängd vid sådd	Användning av precisionsodlingstekniker ger dig goda möjligheter att bättre optimera gödslingen både utifrån totala behovet och utifrån variationer i fältet vilket minskar risken för växtnäringssläckage resp skördeminskning.		1 poäng variabel giva PK 1 poäng variabel utsädesgiva vid sådd
Vintergrön åkermark	Vid bevuxen åkermark vintertid minskar risken för ytavvinning av växtnäringssämnen	Samtlig åkerareal på gården är bevuxen under vinterhalvåret	2 poäng
Vårbearbetning efter den 1 januari	Om du inte brukar jorden på hösten efter t.ex. stärkelsevete minskar risken för utlakning av näringsämne till sjöar och vattendrag	Tillämpar samma regler som Jordbruksverkets ersättning för jordbearbetning	1 poäng
Har du använt stallgödsel/organiska gödselmedel till årets stärkelsevetodling	Organiska gödselmedel tillför organiskt material till marken och bidrar till bättre jordhälsa samtidigt som du minskar mineralgödselbehovet	Använder du tex stallgödsel, rötresten eller biogödsel).	0-15 % av tillförd kväve ger 2 Poäng >15 % av tillförd kväve 4 Poäng
Använder du regelbundet (årigen) stallgödsel/organiska gödselmedel till andra grödor än stärkelsevete i växtföljden?	Organiska gödselmedel tillför organiskt material till marken och bidrar till bättre jordhälsa. Detta även om den inte ges till stärkelsevetefält aktuellt år.	Poäng ges om du använder tex stallgödsel, rötresten, biogödsel.	1 poäng
Har du haft minst en mellan-fång- eller bottengröda i växtföljden?	Dessa grödor ger stor effekt både i form av kolinlagring och som marktäckare vilket minskar näringsläckaget. Vidare har de positiv påverkan på markstruktur.	Poäng ges om du haft någon av dessa grödor under innevarande växtföljd. Denna odling skall alltså ske på de fält du någon gång i växtföljden odlar stärkelsevete.	2 poäng
Ingår vall eller fröodling på de fält som ingår i stärkelsevete växtföljden?	Fleråriga odlingar ger större kolinlagring och håller marken täckt året om. Vidare bidrar den till förbättrad markstruktur.	Poäng ges för ett- eller fleråriga odlingar	Ettårig odling 2 poäng Flerårig odling 3 poäng
Har du en växtföljd som omfattar mer än 3 olika grödor?	Växtföljden är fundamental för bl.a. biodiversitet, markhälsa, kolinlagring och växtnäringssläckage.	Ju fler grödor som ingår desto mer premieras du. Ange det antal grödor som gäller för minst 50% av arealen	Antal olika grödor i växtföljden 4 ger 1 poäng 5 ger 2 poäng 6 ger 3 poäng 7 eller fler ger 4 poäng
Finns det bevattnings-damm, våtmark, mörkelgravar eller andra vattendrag/ vattenområden på gården?	Vattenytan bidrar till ökad biodiversitet och det är lika viktigt att bevara befintliga sådana som att anlägga nya	Ange uppskattad total areal som vattenytan utgör. Med vattenyta avses permanenta vattenytan.	2 poäng

Har du skapat övervintrings-möjligheter för insekter?	Det kan vara att du satt upp insektshotell, lämnat kvar halmbalar i åkerkanten (glöm inte ta bort nätet runt balen för att underlätta för insekterna) eller lämnat rishögar eller död ved och underhåller/byter ut dessa över tid. För mer information se SJV's information kring Åkerlandskapet (Åkerlandskapet - Jordbruksverket.se)	Ja/Nej För att få poäng gäller att vid arealer <200 ha (gäller arealen där stärkelsevete ingår i växtföljden) skall minst 3 st insatser göras. För arealer >200 ha skall 6 st insatser göras.	1 poäng
Har du lärkrutor på fältet?	Sk lärkrutor bryter av monotona miljöer och bidrar till goda miljöer för lärkor men även för andra fåglar och insekter. Den positiva effekten blir större ju större fältet är och ju fler rutor/ha som anläggs.	Om du anlagt minst 1 lärkruta (>15m ²) per ha i ditt stärkelsevetefält ges poäng	1 poäng
Finns det fågelholkar och eller fladdermus-holkar uppsatta?	Insatser för att underlätta häckning och boende för dessa arter skapar goda förutsättningar för dessa.	Minst två stycken ger poäng.	1 poäng
Har du skalbaggeåsar, ridåer kring brunnar, stengården eller blommande träda.	Dessa miljöer ger stora möjligheter för nyttoinsekter att hjälpa till med växtskyddet i din odlade gröda. Bevarande av sådana miljöer premieras lika mycket som nyanläggningar.	Ange längd och bredd i meter. Detta skall beräknas som summan för samtliga fält som ingår i växtföljden.	2 poäng
Har du sått blommande fältkanter?	Genom att så in örter och blommor i fältkanten skapas goda förutsättningar för olika insekter samtidigt som det tillför variation i landskapet.	Ange löpmeter och bredd av din fältkant. Detta skall beräknas som summan för samtliga fält som ingår i växtföljden.	1 poäng
Har du lagt ut död ved på solbelysta plaster	Döda träd och död ved är en bristvara i det moderna landskapet. Nyttoinsekter använder den döda veden både som boplat, källa för föda och ställe att spana in bytesdjur från.	Det är viktigt att placera ut tillräcklig volym med död ved på en plats för att det ska göra nytta	2 poäng
Ängsliknande ytor i åkerlandskapet	Ängsliknande ytor blir ofta väldigt artrika. Använd gärna områden vid hörn, mangelgravar och ytor som inte går att bruka effektivt	Vid skötsel av dessa ytor är det viktigt att försöka ta bort växtmaterialet för att ytorna ska magra ut	2 poäng
Skapa en sandbädd	Genom att skapa en avlång ås av sand går det att skapa utmärkta förutsättningar för solitärbin	Sandbädden bör vara formad som en ås, minst 2-3 meter lång och 0,5 meter bred	2 poäng
Skapa en sandblotta	Genom att gräva bort matjord och blotta sand på en yta på 5-10 m ² skapas goda förutsättningar för insekter	Med tiden kommer sandblottan att växa igen naturligt, gör då en ny	2 poäng

		bredvid istället för att gräva om befintlig	
Kontrollerar av du ogräsförekomst i fältet	Genom att kontrollera ogräsförekomsten i fältet under säsong och dokumentera det på en karta ges bättre möjlighet till uppföljning mellan odlingsår		2 poäng
Har du en odlingsstrategi för att minska användandet av växtskyddsmedel	För att skapa en hållbar användning av växtskyddsmedel krävs en väl genomtänkt strategi i växtodlingsplanering, dokumentera problemogräs mm	Genom att välja rätt vetesort, såtidpunkt, genomtänkt jordbearbetning mm kan användandet av växtskyddsmedel minska	2 poäng
Har du gjort Greppa Näringen modul 13I	Greppa näringen modul 13 I ger en översiktlig genomgång av gårdens växtskyddsstrategi. Målsättningen är en bättre ekonomi och minskad växtskyddshantering.	Ett integrerat växtskydd minskar beroendet av kemiska bekämpningsmedel utan att det påverkar din ekonomi. Modul 13I är ett första bra steg	1 poäng
Använder du spruta med GPS-avstängning	Genom att använda en växtskyddspruta med GPS-avstängning av sektioner minskar dubbelsprutning vid vändteg och oregelbundna fält		2 poäng
Använder du behovsanpassad tilldelning av växtskyddsmedel, platsanpassad, dosanpassad, "spot spray"	Genom att använda den senaste tekniken med "spot spray" kan användandet av växtskyddsmedel minska genom att endast behandla den ytan som behövs		3 poäng
			Mina beräknade poäng, summa:

BILAGA 3

GODKÄNDA BAT-GÖDSELMEDEL ENLIGT ODLINGSKONCEPT 2026

TILLVERKARE	GÖDSELMEDEL
Achema	N 27, Litauen N 34 Achema NS 27-4 Achema
Anwil	NS 27-4 Canwil S Canwil Mg
Borealis L.A.T GmbH	N 34, Borealis NS 27-4 Borealis
Fertiberia	NS 27-4 Fertiberia NS 27-5 Fertiberia
OCI Agri	N 27 Nutramon, OCI
Yara	N 15,5 Kalksalpeter Aralias N 27 Suprasalpeter Yara NP 12-23 MAP Yara NPK 10-14-12 Höst YaraMila NPK 20-5-10 Yaramila NPK 17-5-10 Raps YaraMila NPK 21-3-10 YaraMila NPK 21-4-7 YaraMila NPK 22-6-6 YaraMila NPK 23-3-7 YaraMila NPK 24-4-5 YaraMila NPK 24-5-4 YaraMila NPK 26-3-4 Balans NPK 26-3-5 Yaramila NPK 27-2-3 YaraMila NPK 8-10,5-20 Höst YaraMila NS 24-6 Sulfan Yarabela NS 26-14 ASN YaraBela NS 27-4, Axan Yarabela

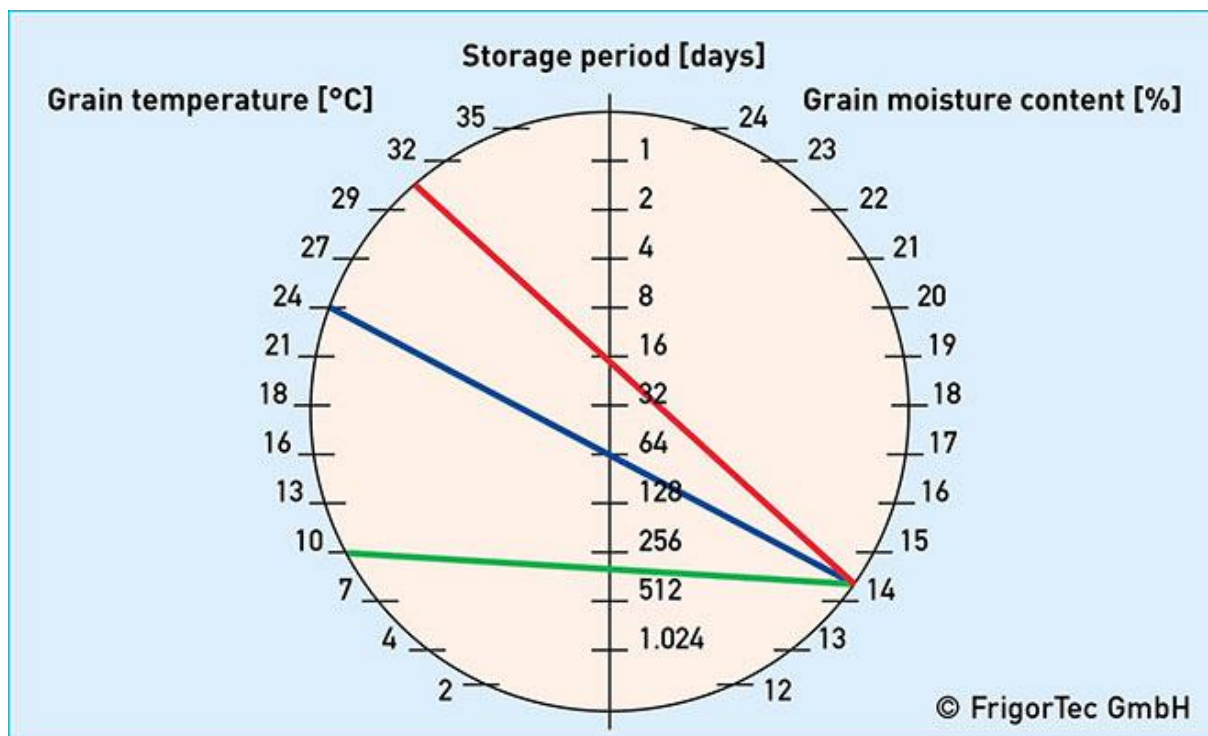

The Absolut Company
Pernod Ricard

THE ABSOLUT COMPANY

BILAGA 4

Nedanstående modell ska användas som ett hjälpmedel för bestämma hur länge spannmål kan lagras utan vidare behandling. Vid höga temperaturer vid tröskning bör extra försiktighet råda.

Bilaga 5. Rengöringskrav för olika produktkategorier av föregående last.

Foder ska lagras och transporteras i lämpliga behållare och personal ska finnas som inspekterar lastutrymmet innan lastning. Lastutrymmet ska vara rent, torrt (ifall nödvändigt), och luktfritt samt fritt från eventuella föroreningar från tidigare laster eller rengöringsmedel. Beroende på tidigare last finns fem olika slag av rengöringskrav. Om nuvarande och tidigare last består av en och samma fodertyp får enklare rengöring tillämpas.

Torr rengöring

Tillämpas när tre föregående laster inte kan innebära någon smittrisk till foderprodukten

Viktigt att tänka på:

- 1) Torr rengöring med hjälp av industriell dammsugare (att föredra) eller tryckluft (undvik i största mån dammbildning).
- 2) Manuell torr rengöring av svåråtkomliga ytor (hörn, kanter etc.) med borste/kvast eller liknande.

Om rester av föregående laster iakttas efter utförd torrensöring ska torrensöringen kompletteras med lämplig form av våt rengöring (se nedan).

Våt rengöring med vatten

Tillämpas om föregående last inte innebär någon mikrobiologisk risk, för flytande foder/foderråvaror med fetthalt understigande 6 % samt om det finns spår från föregående last/laster som inte går att avlägsna med tillvägagångssätt A.

Viktigt att tänka på:

- 1) Eventuella rester av föregående last ska avlägsnas (så långt det går) med en lämplig torr rengöringsmetod innan vatten används.
- 2) Sprid små vattenmängder (kallt eller varmt ifall det bedöms lämpligare) på rengöringsytan, i synnerhet på svåråtkomliga ytor (hörn, kanter etc.). Använd vid behov borste/kvast eller liknande för att avlägsna produktrester som sitter fast.
- 3) Använd högtryckstvätt för att rengöra hela ytan, kontrollera noga att vattnet når svåråtkomliga ytor (hörn, kanter o dyl). Vattentryck ska vara minst 25 bar. Om det finns produktrester som sitter fast eller om föregående last/laster var en lantbrukskemikalie (t.ex. konstgödsel) använd vatten med en temperatur på minst 60° C (med syftet att lättare lösa eventuella kemikalierester). Rengöringsytan ska lätt kunna dräneras.
- 4) Låt torka helt (med hjälp av varmluft om det bedöms lämpligt).

Våt rengöring med vatten och rengöringsmedel

Tillämpas om föregående last inte innebär någon mikrobiologisk risk, för flytande foder/foderråvaror med fetthalt ≥ 6 % samt om det finns spår från föregående last/laster som inte går att rengöra med tillvägagångssätt B.

Viktigt att tänka på:

- 1) Eventuella rester av föregående last ska avlägsnas (så långt det går) med en lämplig torr rengöringsmetod innan vatten och rengöringsmedel används.
- 2) Sprid varmt vatten med en temperatur på ca 60° C på rengöringsytan, i synnerhet på svåråtkomliga ytor (hörn, kanter etc.). Använd vid behov borste/kvast eller liknande för att avlägsna produktrester som sitter fast. Var noga att inte använda vatten med en temperatur mycket högre än 60°C (risk för att proteiner koagulerar och fäster sig till ytan).

3) Använd lämpligt rengöringsmedel och följ tillverkarens anvisningar. Rengöringssystem såsom t.ex. CIP (Clean-In-Place-system) får använda som det är möjligt, kontrollera att rengöringen även når svåråtkomliga ytor, komplettera med manuell rengöring vid behov.

4) Skölj bort rengöringsmedlet med vatten som har en temperatur på minst 60° C. Kontrollera regelbundet med lämplig metod (t ex pH-mätning vid användning av syra) att det inte finns rengöringsmedelsrester kvar efter avslutad rengöring.

5) Låt torka upp helt (med hjälp av varmluft om det bedöms lämpligt) ifall transporten ska användas för torra foderråvaror.

Våt rengöring med vatten, rengöringsmedel och desinfektionsmedel

Tillämpas om föregående last kunnat utgöra en mikrobiologisk risk (t ex misstanke om/påvisad Salmonella, synliga tecken på förruttelse, förekomst av skadedjur osv.).

Viktigt att tänka på:

1) Tillämpa steg 1-4 för tillvägagångssätt C. Var försiktig med att inte sprida eventuell smitta och vidta nödvändiga åtgärder vid avfallshantering!

2) Använd lämpligt desinfektionsmedel och följ tillverkarens anvisningar. Medlet ska vara lämpat för foder/livsmedelsindustri och den önskade effekten ska vara bevisad. Vänligen observera att det normalt krävs minst 5 min kontakttid för att uppnå önskad desinfektionseffekt.

3) Skölj bort desinfektionsmedelsrester med vatten. Eventuella rester av desinfektionsmedlet bör elimineras så långt det går.

4) Om nödvändigt, låt torka helt (med hjälp av varmluft om det bedöms lämpligt). Desinfektionsmedel för torra förhållanden förekommer men dess effektivitet ska vara bevisat på ett trovärdigt sätt.

RÅD OCH REKOMMENDATIONER

VÄXTFÖLJD

Växtföljd inkluderande fånggrödor och baljväxter är en grundläggande faktor för hållbar odling. Detta har positiv påverkan avseende ogrästryck, markpackning, mineralisering och i förlängningen även för såväl klimat, biodiversitet och eutrofiering, vilka är viktiga miljöaspekter i veteodlingen.

KVÄVEGÖDSLING

Målet är ett vete med hög stärkelseskörd. Kvävegivan bör därför vara nogt annpassad efter sort, skördenivå och markens kväveleverande förmåga. Markens förmåga att leverera kväve påverkas av lokala betingelser såsom jordart, förfrukt, eventuell stallgödsel och årsmån.

Markleveransen av kväve skall tas hänsyn till vid bestämning av kvävenivå. Säkrast bestäms markens kväveleverans av nollrutor, därför bör de finnas i fälten som en vägledning i arbetet med en optimal kvävegiva. Alternativt kan tabellvärdena nedan användas. För att nå en optimal kvävegiva och ett högt kväveutnyttjande på ojämna fält bör även precisionsodlingsteknik för att fördela kvävet över fälten användas. Exempel på sådan teknik är: N-sensor och satellitbilder.

BESTÄMMNING AV KVÄVEBEHOVET

Sorter	LYKKE, KWS KERRIN, PONDUS, PRINZ	PRAKTIK, TERENCE, KASK, INFORMER, SORTBLADNING, WPB ENNIS, CHEVIGNON, RGT MARSTRAND
<i>Val av odlingsmål i Atfarm eller Yara Plus</i>	Lågproteinvete	Höstvete utan Proteinbetalning
<i>Förenklad formel för kvävebehov</i>	$=82 + \text{SKÖRD} \times 15 - \text{NOLLRUTA} \times 2,1$	$=55 + \text{SKÖRD} \times 20 -$ $\text{NOLLRUTA} \times 2,1$
Exempel vid en kväveleverans i Nollrutan på 34 kg N/ha		
Avkastningsnivå ton/ha	kg N/ha	kg N/ha
8	130	145
9	145	165

10	160	185
11	175	205

SKÖRD = Förväntad skörd i ton/ha, NOLLRUTA = Kväveupptag i nollrutan i kg N/ha

1. Stallgödsel kontinuerligt i växtföljden, långsiktig kväveverkan:

- 20 kg N/ha och djurenhet nötkreatur
- 15 kg N/ha och djurenhet svin, fjäderfä

2. Förfrukter

Gröngödsling, klöverrik vall, oljeväxter, örter:	-30 kg N/ha
Sockerbeter och bönor:	-20 kg N/ha

ORGANISK GÖDSEL

Kvävemängden från organisk gödsel som t.ex. stallgödsel och certifierat biogödsel beräknas normalt utifrån ammoniumkväveinnehållet i gödseln. Ammoniumkvävet i flytgödsel och urin skall bestämmas genom analys på certifierat laboratorium. Ammoniumkvävet i djupströgödsel och fastgödsel behöver inte analyseras, pga. svårigheter att ta fram representativt prov. För de båda sista stallgödselslagen används tabellvärden.

Flytgödsel från svin beräknas ge 80% utnyttjande av ammoniumkväve.

Fastgödsel från fjäderfä beräknas ge 30% utnyttjande av totalkvävet.

SÄKERT VÄXTSKYDD

För leverans till The Absolut Company förutsätts att gällande regelverk följs, se www.sakertvaxtskydd.se

OGRÄS

Gräsogräs och örtogräs skall bekämpas när det kan göras mest effektivt och med lägsta möjliga dos. Vid milda vintrar ger ogräsbekämpning på våren vanligtvis lägre skörd. Ogräsbekämpning skall ske enligt Jordbruksverkets aktuella "Kemisk ogräsbekämpning", eller likvärdig information. Doserna skall justeras efter växtplatsens förutsättningar och ogräsens art.

SVAMPAR

Sörj för god växtföljd. För att minska sjukdomstrycket och risken för Fusarium, och därmed risken för toxiner, skall marken plöjas vid vete eller majs som förfrukt.

Var uppmärksam, undvik att skapa ett etablerat angrepp, välj tidiga behandlingar. Ta reda på odlad sorts resistensegenskaper, vid oklarhet konsultera din växtodlingsrådgivare eller Växtskyddscentralen, för information. Informationen kan också fås ur Jordbruksverkets aktuella "Bekämpningsrekommendationer".

Behovsanpassad bekämpningen efter sortens mottaglighet, bekämpningströsklar och väderlek. I dosrekommendationerna nedan så menas med "dos" tillverkarnas högsta etikettdos. Bekämpningströsklar är mer utförligt beskrivna i Jordbruksverkets aktuella "Bekämpningsrekommendationer".

MJÖLDAGG

Bekämpas i utvecklingsstadierna 30 - 59 när bekämpningströsklar uppnåtts, mest aktuellt i mottagliga sorter.

Dos: 1/4 – 1/2 dos vid små angrepp, vid större angrepp behovsanpassad insats.

BRUN- OCH GULROST

Bekämpas i utvecklingsstadierna 30 - 59 (Gulrost 30 – 59, Brunrost 47 – 59) när rostpustlar uppträder.

Dos: 1/4 – 1/2 dos vid små angrepp, vid större angrepp skall insatsen vara behovsanpassad.

SVARTPRICKSJUKA, VETETS BLADFLÄCKSJUKA

OCH BRUNFLÄCKSJUKA

Vid måttligt tryck och toleranta sorter kan en engångsbehandling i DC 39 – 51 vara tillräckligt. I mottagliga sorter och på lokaler med högt tryck av svamp kan en delad strategi användas, först i DC 37 och sedan i DC 59. Kombination av triazoler och

SDHI produkter är att föredra. För att undvika resistens ska man byta triazoler mellan behandlingarna, använd aldrig en triazol mer än en gång. SDHI produkter ska bara användas en gång per säsong.

Dos: vid dubbelbehandling $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$ dos SDHI vid DC 39-45,

följ upp med $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{2}$ triazol vid DC 59. (observera produktspecifika skyddsavstånd).

Engångsbehandling $\frac{1}{2}$ - 1/1 SDHI används vid DC 39 - 55.

STRÅKNÄCKARE

Bekämpas i utvecklingsstadierna 30 – 32 i sorter med svagare strå och vid ett konstaterat angrepp, dvs. stråknäckarindex > 20. Ovanligt att behandling är nödvändigt.

Dos: 2/3 – 1/1 dos, den högre dosen i sorter med dålig stråstyrka.

AXFUSARIOS

Bekämpning aktuell endast om det är varmt och fuktigt vid blomningen i mottagliga sorter, där förfrukten är vete och det är mycket skörderester i markytan. Behandling ska ske i utvecklingsstadierna 63-65, dvs full blom. Behandling före eller efter har ringa effekt. Mer information finns i skriften "Nationella branschriktlinjer för att undvika Fusariumtoxiner i spannmål".

Dos: följ "Nationella branschriktlinjer för att undvika Fusariumtoxiner i spannmål".